Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01028-2021-

1

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. vasario 14 d. paduotu **atsakovo A. P.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 2 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

1

Atsakovas padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 2 d. nutarties, kuria iš esmės paliktas nepakeistas Vilniaus apygardos teismo 2022 m. birželio 30 d. sprendimas tenkinti dalį ieškinio dėl žalos atlyginimo, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovo kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė juridinio asmens vadovo civilinę atsakomybę reguliuojančias teisės normas (CK 2.87 straipsnio 7 dalis, CK 6.248 straipsnio 3 dalis), nukrypo nuo teismų praktikos šiuo klausimu. Teismas nevertino atsakovo, kaip vadovo, elgesio teisėtumo nustatant parduodamo bendrovės turto kainą, todėl padarė esminę klaidą, vadovo kaltę kildindami ne iš jo neteisėtų ir nepateisinamų sprendimų dėl kainos, o vien tik iš aplinkybės, kad parduoto laivo kaina buvo mažesnė už bendrovės buhalterijoje apskaitytą laivo likutinę vertę. Be to, teismas netinkamai taikė CK 6.249 straipsnio 1 dalį, neteisėtai prisiėmė pareigą ir nustatė ieškovei padarytos žalos dydį, nors ieškovė galėjo tai padaryti pati. Ieškovė bandė įrodyti didesnį laivo pardavimo kainos ir jo likutinės vertės skirtumą, nei buvo apskaityta bendrovės buhalterinėje apskaitoje, tam ji turėjo procesines priemones, jomis naudojosi įrodinėdama padarytos žalos faktą ir jos dydį. Tai, kad ieškovė nesugebėjo įrodyti savo reikalavimo, kai yra objektyvios galimybės, negali būti pagrindas teismui pačiam inti nustatinėti žalos dydžio.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad teismas netinkamai taikė Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, nes vadovavosi ieškovės pateikta klaidinančia buhalterine pažyma apie laivo įsigijimo kainą, į kurią buvo įtrauktas PVM. Laivo likutinės vertės ir pardavimo kainos skirtumo skaičiavimo pagrindu buvo imta neteisėtai pakelta laivo įsigijimo metu buvusi jo vertė, todėl paskaičiuotas didesnis skirtumas, nei turėtų būti. Teismas netaikė Pelno mokesčio įstatymo 18 straipsnio ir parduoto laivo vertę (pardavimo sandorio metu) skaičiavo neatskaitę iš pirminės įsigijimo vertės jo nusidėvėjimo vertės (amortizacijos). Dėl padarytų Pelno mokesčio įstatymo pažeidimų skaičiuojant skirtumą tarp laivo likutinės vertės ir pardavimo kainos buvo gautas tikrovės neatitinkantis rezultatas – vietoje realaus kainų skirtumo (2621,8 Eur) teismas nustatė 12 992 Eur skirtumą.

Atsakovo kasaciniame skunde keliama ir įrodinėjimo procesą reguliuojančių teisės normų (CPK 176, 178 bei 185 straipsniai) taikymo problema; teigiama, kad teismas netinkamai paskirstė įrodinėjimo naštą, neteisėtai atleido ieškovę nuo aplinkybių, susijusių su ginčo dalyko, įrodinėjimo, savo vidinį įsitikinimą, išreikštą žodžiais "labiau tikėtina" dėl bylos esminių aplinkybių (laivo likutinės vertės dydžio pardavimo sandorio sudarymo metu) grindė ne byloje esančių įrodymų įvertinimu, o tik savo pačių iškeltomis prielaidomis dėl tokių aplinkybių buvimo, tuo pat metu pripažindamas, kad įrodymų dėl tokių prielaidų byloje nėra. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 93 straipsnio 2 dalį, nes ieškovei priteisė dalį išlaidų ekspertizės atlikimui, nors abiejų instancijų teismai ekspertizės aktą nepripažino įrodymu dėl esminio ydingumo ir neatitikimo civilinio proceso reikalavimams.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais i r jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Be to, skunde neformuluojama teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, atsakovui grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti A. P. (a. k. (duomenys neskelbtini) 293 (du šimtus devyniasdešimt tris) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. vasario 13 d. banko AB "Swedbank" mokėjimo nurodymu Nr. 75.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas